

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน
เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
Development of economic learning activities by using phenomenon-based
to promote financial literacy for grade 7 students

สุธิดา จันทะดวง

Sutida Janthaduang

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Naresuan University

กอบสุข คงมนัส

Kobsook Kongmanus

สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Technology and Communications, Faculty of Education, Naresuan University

E-mail: sutidaj65@nu.ac.th

Received: 8 May 2024; Revised: 16 December 2024; Accepted: 23 December 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ : 1) เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางการเงินก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา(Research and Development Research) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนชางราษฎร์วิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน 2) แบบวัดความฉลาดรู้ทางการเงิน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.94/80.74 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความฉลาดรู้ทางการเงินหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สูงกว่า

ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้, เศรษฐศาสตร์, ปรากฏการณ์เป็นฐาน, ความฉลาดรู้การเงิน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to create and assess the efficiency of economic learning activities by using Phenomenon-Based to promote financial literacy for grade 7 students, using criterion of 80/80 2) to compare financial literacy on grade 7 students of pretest and posttest by using economic learning activities by using Phenomenon-Based to promote financial literacy for grade 7 students 3) to study satisfaction of economic learning activities by using Phenomenon-Based to promote financial literacy for grade 7 students. The sample group was 30 students in grade 7 students (room 1) at Chakungrao wittaya School, Mueang district, Kamphaeng Phet province. The research tools included 1) economic learning activities by using Phenomenon-Based 2) the measurement of financial literacy 3) Satisfaction questionnaire for economic learning activities by using Phenomenon-Based to promote financial literacy. The data were analyzed using mean scores, standard deviation, t-test for dependent Samples (T – test).

The result of this research

1. Phenomenon-based Learning activities and economics learning activity plans to promote financial intelligence for Grade 7 students have an efficiency equal to 81.94/80.74, which is in accordance with the specified criteria.

2. The sample students' financial intelligence after studying with Phenomenon-based economics learning activities to promote financial intelligence was higher than before studying at a statistical significance of .05.

3. Learners' satisfaction with the phenomenon-based economics learning activities for Grade 7 students is overall at the highest level.

Keywords: Learning Activities, Economic, Phenomenon-Based, Financial Literacy

บทนำ

ความฉลาดรู้ทางการเงินถือเป็นหนึ่งในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เกิดจากการบูรณาการสาระวิชาหลักโดยสอดแทรกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบันซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว (ไสว พักขาว, 2558) “ความฉลาดรู้ทางการเงิน” ซึ่งหมายถึง ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงิน ทำให้บุคคลสามารถตัดสินใจด้านทรัพยากรทางการเงินได้อย่างรอบรู้จากข้อมูลรอบด้านโดยมีองค์ประกอบหลัก คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมทางการเงิน ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการมีความรู้เรื่องความฉลาดรู้ทางการเงินเป็นการสร้างพื้นฐานในการดำเนินชีวิตที่จำเป็นแก่เยาวชน เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนเป็นผู้บริโภคที่ชาญฉลาด รู้จักใช้รู้จักเก็บออม และพอเพียง

ซึ่งจะส่งผลดีต่อการบริหารจัดการเงินในระดับอุดมศึกษา แนวทางในการส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงิน เพื่อพัฒนาระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักเรียนให้สูงขึ้นสามารถทำได้โดยการจัดการศึกษาทางการเงิน (Financial Education) ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะกระบวนการเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่มีความสามารถในการบริหารจัดการเงินและมีส่วนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป อันเป็นแนวโน้มในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ

อย่างไรก็ตาม แม้ระบบการศึกษาของไทยจะมีการส่งเสริมเรื่องความฉลาดรู้ทางการเงินไว้ในจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเป็นส่วนหนึ่งของสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อีกทั้งยังมีรายวิชาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงินที่แต่ละสถานศึกษาได้กำหนดขึ้น แต่ยังคงพบว่าการจัดการศึกษาที่สามารถส่งเสริมเรื่องความฉลาดรู้ทางการเงินของสถานศึกษาแต่ละที่ยังไม่สามารถถ่ายทอดออกมาอย่างเป็นรูปธรรมได้ โดยมีสาเหตุสำคัญประการหนึ่งซึ่งมาจากการขาดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม การใช้วิธีสอนและรูปแบบการสอนที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงิน อีกทั้งยังขาดนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของความฉลาดรู้ทางการเงิน และเหตุนี้เองจึงส่งผลให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาความฉลาดรู้ทางการเงินที่กำหนดไว้ได้ (ปริญทร์ ทองเผือก, อ่างไฉ่ สถาบันคินันท์แห่งเอเชีย, 2556)

ประเทศฟินแลนด์ได้ชื่อว่ามีระบบการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นอันดับต้น ๆ ของโลกได้นำเสนอแนวความคิดใหม่ทางการศึกษาที่เรียกว่า การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน โดยมีแนวคิดพื้นฐานมาจากแนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (พงศธร มหาวิทยาลัย, 2560) ซึ่งเชื่อว่า กระบวนการสร้างความรู้เกิดจากภายในตัวของนักเรียนจากการเชื่อมโยงข้อมูลความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์กับความรู้อื่นที่มีมาก่อน และนำมาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง เกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญา ซึ่งเป็นรูปแบบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ที่เน้นให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ถือเป็นรากฐานของวิธีการสอนหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้แบบค้นพบ การเรียนรู้โดยการทดลอง การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้แบบสืบเสาะ การเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นต้น (พงศธร มหาวิทยาลัย, 2560) ซึ่งจะเห็นได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน มีความคล้ายคลึงกับการเรียนรู้เชิงรุก แต่มีจุดแตกต่างกันที่สำคัญคือ การนำเอาปรากฏการณ์ ในชีวิตจริงมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ ซึ่งมีความซับซ้อนในแง่มุมต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบอย่างรอบด้าน ซึ่งแตกต่างจากการตอบคำถามเพียงรูปแบบเดียวในการศึกษารูปแบบเดิม (อรพรรณ บุตรกัตถัญญ, 2561) โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ในโลกความเป็นจริงผ่านการเรียนรู้แบบพหุวิทยาการ รวมทั้งช่วยส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะต่าง ๆ ของนักเรียน โดยจัดการเรียนรู้ให้อยู่ในรูปแบบของการบูรณาการผ่านปรากฏการณ์ที่สนใจ ซึ่งนักเรียนจะได้ศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมแบบภาพรวมในทุก ๆ ด้าน ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสร้างความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียน มีการสืบค้น ค้นคว้า วิพากษ์ อภิปราย พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติ โดยใช้เครื่องมือและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับบริบทในชีวิตจริง สร้างความเห็นเป็นข้อสรุปหรือองค์ความรู้ร่วมกันบนพื้นฐานของการโต้แย้งอย่างมีเหตุผล จึงทำให้นักเรียนได้เข้าใจว่าในโลกแห่งความจริง การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจหรือการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยความรู้รอบด้าน นอกจากนั้นยังช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์มุมมองที่หลากหลายขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งเป็นการช่วยฝึกกระบวนการนำความคิดและเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้ นอกจากนั้นนักเรียนจะได้ฝึกนำเสนอองค์ความรู้หรือแนวทางการแก้ปัญหาของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดออกแบวิธีการนำเสนอด้วยตนเองอย่างเหมาะสมและ

สร้างสรรค์ (พงศธร มหาวิทยาลัย, 2560; อรพรรณ บุตรกัตัญญ, 2561) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนา “กิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้การเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นเพื่อเป็นที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความฉลาดรู้การเงิน โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ถือเป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏการณ์ในชีวิตจริงมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ โดยเน้นให้นักเรียนศึกษาปรากฏการณ์ดังกล่าวอย่างรอบคอบ ทุกแง่มุม ภายใต้บริบทที่เชื่อมโยงกันเพื่อให้นักเรียนมีการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ซึ่งจะทำให้ นักเรียนได้รับองค์ความรู้และทักษะใหม่ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์นั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและมีความหมาย ถือเป็นจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและสร้างองค์ความรู้จากสิ่งที่สนใจด้วยตนเอง ส่งผลให้ นักเรียนมีทักษะการคิดและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาที่เผชิญในชีวิตและสังคมได้ โดยแบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ขั้นที่ 2 วิเคราะห์คุณค่าของบทเรียน ขั้นที่ 3 วางลำดับกิจกรรม และขั้นที่ 4 วางแผนการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยหวังว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาขึ้นนี้สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้การเงินของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งในรายวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้สอนหรือผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางการเงินก่อนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีขั้นตอนดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร โรงเรียนชางราษฎร์วิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่มีคุณลักษณะสูงจำนวน 1 คน นักเรียนที่มีคุณลักษณะปานกลาง จำนวน 1 คน และนักเรียนที่มีคุณลักษณะต่ำกว่าปานกลางจำนวน 1 คน เพื่อหาความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้ เนื้อหา และเวลาในการจัดกิจกรรม แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าร้อยละเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2.2 ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร โรงเรียนชางราษฎร์วิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองจริง จำนวน 9 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่มีคุณลักษณะสูงจำนวน 3 คน นักเรียนที่มีคุณลักษณะปานกลาง จำนวน 3 คน และนักเรียนที่มีคุณลักษณะต่ำกว่าปานกลางจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 โดยคุณลักษณะของนักเรียนใช้เกณฑ์ในการจำแนก ดังนี้ นักเรียนที่มีคุณลักษณะสูง คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา สังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วง 3 - 4 นักเรียนที่มีคุณลักษณะปานกลางคือ คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา สังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วง 2 - 2.5 นักเรียนที่มีคุณลักษณะต่ำกว่าปานกลาง คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วง 0 -1.5

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) กิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2) แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการดังนี้

1) การประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานดำเนินการดังนี้

1.1) ติดต่อประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัยถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไปยังผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

1.2) นำกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ตัดสินความเหมาะสม คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

1.3) แก้ไขปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปทดลองต่อไป

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลในการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการดังนี้

2.1) ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

2.2) ขอความร่วมมือกับโรงเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

2.3) ดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเก็บข้อมูลการทำกิจกรรมระหว่างเรียนเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ (E_1) และทำแบบทดสอบวัดความฉลาดรู้ทางการเงินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1) การประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางการเงินก่อนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design) โดยมีแบบแผนการทดลองดังนี้ (ลิ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538.)

1. แหล่งข้อมูล

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนซากังราววิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยแบบวัดแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบวัดความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก น้ำหนักคะแนน ประจำตัวเลือกมีค่า 0 และ 1 โดยความรู้ทางการเงินวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร คือ การวางแผนทางการเงิน การจัดการทางการเงิน การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินข้อมูลทางการเงินและการเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน จำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติทางการเงิน เป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยเจตคติทางการเงินวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรคือ เจตคติต่อการใช้จ่ายและเก็บออมในระยะยาว เจตคติต่อฐานะทางการเงินในปัจจุบันและอนาคต และเจตคติต่อการใช้จ่ายเงินเพื่อตอบสนองความต้องการ จำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

2) ขอความร่วมมือกับโรงเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3) ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอน ให้นักเรียนทราบถึงรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อที่จะได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง

4) ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง แล้วตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนไว้

5) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 12 ชั่วโมง แล้วตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนไว้

6) ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง แล้วตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1) ตรวจสอบคำตอบแบบทดสอบวัดความฉลาดรู้การเงินของนักเรียนเพื่อให้คะแนนตามรายข้อที่กำหนดไว้

2) นำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบความฉลาดรู้การเงิน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติ t-test แบบ Dependent

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. แหล่งข้อมูล

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนชากังราววิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจมีลักษณะเป็นแบบเขียนข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน จำนวน 15 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน จำนวน 15 ข้อ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนชากังราววิทยา(อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาตรวจนับคะแนนและวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน แล้วแปลผลของค่าเป็นระดับความพึงพอใจ โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545,) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

1. ผลการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.15)

2. ผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน

2.1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.15$)

2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของแผนประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91, S.D. = 0.08$) ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

3.1 ผลการนำกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนชางังราววิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมมีประสิทธิภาพ (E1 /E2) เท่ากับ 81.94/80.74 ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. การเปรียบเทียบความฉลาดรู้การเงิน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การทดสอบความฉลาดรู้การเงินก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.57 และ 23.93 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนความฉลาดรู้การเงินด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.17$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.22) รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.28) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.23) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.28)

อภิปรายผล

1. การสร้างและประเมินประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยการตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.15) และความเหมาะสมของแผนประกอบการกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.08) ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบจึงทำให้ได้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่จะส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เลือกรูปภาพที่น่าสนใจ 2) วิเคราะห์คุณค่าของบทเรียน 3) วางลำดับกิจกรรม 4) วางแผนการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยเริ่มจาก (1) ผู้วิจัยได้ศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในปัจจุบันและนำมาสรุปถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไข นั่นคือ ความฉลาดรู้การเงิน (2) การที่จะแก้ปัญหาที่กล่าวไปนั้นต้องแก้ในส่วนของการเรียนการสอนสังคมศึกษา ทำให้ผู้วิจัยได้รู้แนวทางการแก้ไข นั่นคือ การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับกระบวนการในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ จากนั้นศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษาที่เหมาะสมกับการนำมาส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน นั่นคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น คือกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ความฉลาดรู้การเงินโดยการนำเอาปรากฏการณ์ทางการเงินเข้ามาใช้ในกิจกรรม ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการเรียน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนมีความรู้ที่คงทนยาวนานยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ที่ได้กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ลักษณะเนื้อหาวิชา มีลำดับขั้นตอนเน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองและส่งเสริมกระบวนการคิด 3) ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินและสร้างแผนประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4 แผน โดยให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเศรษฐศาสตร์ มนตรี เฉกเพลงพิน (2561) ได้ให้ความหมายว่า เศรษฐศาสตร์ (Economics) เป็นศาสตร์ที่ศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์และวิธีการที่มนุษย์จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาบำบัดความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีไม่จำกัดเพื่อให้เกิดความพอใจมากที่สุด โดยวิชา

เศรษฐศาสตร์นี้จะอยู่ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดรู้ทางการเงิน โดยผู้เรียนจะต้องศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับ มัธยมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกมลชนก สกนธวัฒน์ (2562) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดความฉลาดรู้การเงิน ต่างพบว่าปัญหาของการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน คือ สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังคงเน้นการสอนในเชิงทฤษฎีหรือ แบบเน้นการบรรยาย จึงทำให้เยาวชนขาดการเชื่อมโยงทฤษฎีเข้าสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ผู้วิจัยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเข้ามามีส่วนช่วยในการส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน ซึ่งก่อนหน้านี้นี้มีงานวิจัยต่าง ๆ ได้ทำการทดลองโดยใช้เกมจำลองสถานการณ์ในการจัดการเรียนการสอนด้วย โดยปริญทร์ ทองเพือก (2561) มีแนวคิดเช่นเดียวกันว่าแนวทางในการส่งเสริมการรู้เรื่องการเงินเพื่อพัฒนาระดับการรู้เรื่องการเงินของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถทำได้โดยการจัดการศึกษาทางการเงิน (Financial Education) ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะกระบวนการเตรียม ผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่มีความสามารถในการบริหารจัดการเงินและมีส่วนในการ พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ 4) นำกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไป ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา ภาษา และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมและนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 9 คน เพื่อประเมินประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานทำให้ได้กิจกรรมที่มีคุณภาพเป็นไปตามที่ต้องการ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิผลเท่ากับ 81.94/80.74 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. การเปรียบเทียบความฉลาดรู้การเงิน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความฉลาดรู้การเงินก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าความฉลาดรู้การเงินของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก กิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน มีขั้นตอนกิจกรรมทั้งหมด 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 เลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสังเกต การทำงานเป็นกลุ่มเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้เห็น มุมมองที่หลากหลายแปลกใหม่มากขึ้น ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์คุณค่าของบทเรียน ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด การตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา เกี่ยวกับปรากฏการณ์ร่วมกันซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทางการเงินได้ดี ขั้นตอนที่ 3 วางลำดับกิจกรรม ผู้เรียนลงมือปฏิบัติการทำคำตอบโดยใช้กระบวนการ เรียนรู้ที่หลากหลายและแหล่ง ข้อมูลต่างๆที่สอดคล้องกับชีวิตจริงโดยสามารถสืบค้นค้นคว้าอภิปรายวิพากษ์ลงมือปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 4 วางแผนการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน ผู้เรียนได้ออกแบบชิ้นงานการนำเสนอของกลุ่มตนเองเพื่อสะท้อนองค์ความรู้ที่ได้รับการจากเรียนรู้ อีกทั้งยังได้ประเมินกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดมุมมองใหม่ ๆ ให้กับตนเอง ซึ่งแต่ละกิจกรรมสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความฉลาดรู้การเงินจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ ตะวัน ไชยวรรณ และกุลธิดา นกุลธรรม (2564) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นำปรากฏการณ์ในโลกแห่งความจริงมาเป็นประเด็นกระตุ้นความสนใจ นำไปสู่กระบวนการ เรียนรู้แบบบูรณาการที่เชื่อมโยงระหว่างสาระวิชา ร่วมกับเทคนิคกลยุทธ์การสอน และเครื่องมือ เพื่อสร้างความรู้และทักษะข้ามพิสัยภายใต้บริบทที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียนเช่นเดียวกับ อรพรรณ บุตรกัตติคุณ (2561) การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อการสร้างมุมมองแบบองค์รวมและการเข้าถึงโลกแห่งความจริงของผู้เรียน ไม่เพียงแต่ผู้เรียนเกิดเรียนรู้ที่มีความหมายจากการศึกษาปรากฏการณ์แบบข้ามศาสตร์ที่ทำให้

เข้าใจและมีมุมมองแบบองค์รวม ยังทำให้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งที่ได้เรียนรู้ผ่านปรากฏการณ์ที่มีความหมายในโลกแห่งความเป็นจริง ที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน และในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 4 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่ 1 การวางแผนทางการเงิน กิจกรรมที่ 2 การจัดการการเงิน กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์และประเมินข้อมูลทางการเงิน กิจกรรมที่ 4 การเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม สืบค้นข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน และนำปรากฏการณ์ทางการเงิน ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์ในชีวิตจริง ที่มีความหลากหลายวิธีการนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความฉลาดรู้การเงิน ซึ่งสอดคล้องกับการที่ผู้วิจัยศึกษาจาก กมลชนก สกนธวัฒน์ (2562) ที่เสนอไว้ในเล่มวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบฉากทัศน์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 4 ชั้นตอน คือ ชั้นตอนที่ 1 ชั้นรับประสบการณ์ ชั้นตอนที่ 2 ชั้นแสดงบทบาทสมมติ ชั้นตอนที่ 3 ชั้นเผชิญภาวะวิกฤติ และชั้นตอนที่ 4 ชั้นสะท้อนผล จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือ ความฉลาดรู้ทางการเงินสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริณทร์ ทองเผือก (2561) ที่ทำวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนเศรษฐศาสตร์โดยใช้เกมจำลองสถานการณ์ที่มีต่อการรู้เรื่องการเงินของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดรู้ทางการเงินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี เอกเพลงพิน (2561) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล 102 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิค Think-Pair-Share ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการสื่อสารหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.17) ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการสร้างความพึงพอใจจากเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการรายบุคคล กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องเลือกปรากฏการณ์ที่ตนเองสนใจเกี่ยวกับสถานการณ์การเงินในปัจจุบัน ทำความเข้าใจกับปัญหา วิเคราะห์คุณค่าของปัญหา อภิปรายกันภายในกลุ่ม ระดมสมองวิเคราะห์ปัญหากันภายในกลุ่ม และแบ่งหน้าที่สืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือเรียน อินเทอร์เน็ต ค้นหาหาข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้อง จากต่างๆที่ทันสมัย และถูกต้อง ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน เชื่อมโยงความรู้การวางแผนทางการเงิน การจัดการการเงิน ทักษะการเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน การนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดรู้การเงินทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานกับการเรียนสอดคล้องกับ อรรถพร คำคม (2546, อ่างใน ภัทรลดา ประมาณพล, 2560) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจหมายถึง ทศนคติหรือระดับ ความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้น ๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลจะได้รับระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

จากการอภิปรายผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน เนื่องจากการเรียนรู้การเงินจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม และกระบวนการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในบริบทที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งนั่นเป็นการเพิ่มความฉลาดรู้การเงินกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงรอบตัว

สรุป

1. การสร้างและประเมินประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.1 ผลการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและนำมาสร้างขั้นตอนการจัดกิจกรรมซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ขั้นที่ 2 วิเคราะห์คุณค่าของบทเรียน ขั้นที่ 3 วางลำดับกิจกรรม และขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

1.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.15)

1.3 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.08)

1.4 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาและเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ด้านเนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมค่อนข้างเยอะ จึงต้องนำมาเรียบเรียงใหม่ในบางส่วนเพื่อให้มีความ กระชับขึ้นแต่ยังคงให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทั้งหมดและมีเนื้อหาบางส่วนที่พิมพ์ผิดซึ่งผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขในส่วนนั้น ด้านภาษา พบว่า ภาษาที่ใช้ในคำสั่งในใบกิจกรรมต่างๆ หรือในใบงานยังไม่ ชัดเจนส่งผลให้การทำงานของนักเรียนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไข ภาษาที่ใช้ในคำสั่งในใบกิจกรรมต่าง ๆ หรือในใบงานที่ง่ายต่อการเข้าใจมากยิ่งขึ้น ด้านเวลา พบว่า เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมค่อนข้างนานและนักเรียนมักใช้เวลาในการทำกิจกรรมค่อนข้างนานอีก เช่นกันจึงส่งผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมในขั้นต่อไป นักเรียนใช้เวลาในการสร้าง การนำเสนอมากเกินไป การใช้สื่อต่างๆเพื่อค้นหาข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับแก้กิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่ ใช้และครูต้องคอยกระตุ้นผู้เรียนเพื่อให้ นักเรียนทำกิจกรรมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดปรับเวลาให้กระชับขึ้น และใช้เวลาอย่างคุ้มค่าปรับเปลี่ยนการหาข้อมูลโดยใช้โทรศัพท์มือถือในการหาข้อมูลแทนและ แอร์อินเทอร์เน็ต

1.5 การประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่ สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.94/80.74 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. การเปรียบเทียบความฉลาดรู้การเงิน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าความฉลาดรู้การเงินของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3. การศึกษาความพึงพอใจ ที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.17) เมื่อเรียงลำดับตามความพึงพอใจมากที่สุดไปหา

น้อยได้ดังนี้ ด้านเนื้อหาสาระ รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การเลือกปรากฏการณ์ ครูควรเลือกปรากฏการณ์ที่เป็นเหตุการณ์ในปัจจุบันทันต่อสถานการณ์โลก และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ควรเป็นสถานการณ์มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และมีความกระตือรือร้นในการสืบค้นข้อมูล โดยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความเป็นกันเอง ให้อิสระในการคิด เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ มีความกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในการนำเสนอข้อมูล

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูสามารถบริหารจัดการเรื่องเวลาให้มีความยืดหยุ่นได้ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์ในแต่ละขั้นตอนได้อย่างเต็มที่มากที่สุด

4. ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินไปใช้ในการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสามารถในการวางแผนการเงิน การจัดการการเงิน ทักษะการวิเคราะห์และเข้าถึงข้อมูลการเงิน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้ได้มากที่สุด

5. ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์อื่นๆเป็นฐานให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน หรือสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและมุ่งเน้นที่การพัฒนาเชื่อมโยงความฉลาดรู้การเงินกับศาสตร์อื่นๆ เพราะเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังและพัฒนาเพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความฉลาดรู้การเงินและนำความฉลาดรู้การเงินไปใช้ในชีวิตจริงได้

เอกสารอ้างอิง

กมลชนก สกนธวัฒน์. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบฉากทัศน์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้การเงินของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.พ.ส.).

จิราภรณ์ บุญประเสริฐ และคณะ. (2550). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไฟฟ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ชนากานต์ ธนนิวัฒน์. (2563). การพัฒนาแบบวัดความฉลาดรู้การเงินสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา. คณะครุศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลาลัย สมานิต. (2562). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร. 38(1), 113-129.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการศึกษาหน่วยที่ 1-5. นนทบุรี: สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(1), 1-20.
- ตะวัน ไชยวรรณและกุลธิดา นุกุลธรรม. (2564). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน : การเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมความรู้ของผู้เรียนในโลกแห่งความจริง. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 15(2), 251-263.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2551). รูปแบบการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). รายงานการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2559. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวัดประเมินผลทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ประสานการพิมพ์.
- _____. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สิริวิริยาสาน.
- ปกรณ์ ประจันบาน. (2552). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ปรินทร์ ทองเผือก (2561). ผลการจัดการเรียนการสอนเศรษฐศาสตร์โดยใช้เกมจำลองสถานการณ์ที่มีต่อการรู้เรื่องเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะครุศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทยปี 2559. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- พงศธร มหาวิจิตร. (2560). นวัตกรรมการศึกษาจากฟินแลนด์. นิตยสาร สสวท. 46(209), 40-45.
- พรประภา อ้นดอนกลอย. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัทรลดา ประมาณพล. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง จำนวนนับและการบวก การลบ การคูณ การหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค TAI. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มนตรี เฉกเพลงพิน. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิค Think-Pair-Share. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ระพินทร์ โพธิ์ศรี. (2548). การสร้างและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัย. อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คำสมัย.
- _____. (2554). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครสวรรค์: หจก. ริมปิงการพิมพ์.
- เรวณี ชัยเชาวรัตน์. (2563). Phenomenon-based Learning: การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน. เรียกใช้เมื่อ 22 ตุลาคม 2566 จาก <https://thepotential.org/knowledge/phenomenon-based-learning/>.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- โยชิตา บ่องชัย. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้กระบวนการโค้ชออนไลน์ในช่วงวิกฤติการณ์ COVID-19 เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2535). การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วีระพงษ์ พิมพ์สาร. (2562). การศึกษาไทยกับการประยุกต์ใช้ Phenomenon-Based Learning. นิตยสาร สสวท. 47(220), 46-50.
- สถาบันคีนันแห่งเอเชีย. (2558). โครงการ “คนไทยก้าวไกล ใส่ใจการเงิน” 2558. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิคีนัน.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13. พ.ศ.2566 - 2570. เรียกใช้เมื่อ 14 เมษายน 2566 จาก https://www.nesdc.go.th/download/Plan13/Doc/Plan13_Final.pdf.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2562). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยชุดความฉลาดรู้ (literacy). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ห้สวนัส เฟ็งสันเทียะ. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัด ประเมินและวิจัยการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพรรณ บุตรกตัญญู. (2561). การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อการสร้างมุมมองแบบองค์รวมและการเข้าถึงโลกแห่งความจริงของผู้เรียน. วารสารครุศาสตร์. 46(2), 348-365.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- อนูเบศ ทศนิยม. (2563). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.